THE ISRAELITE PRESS

The only Jewish Newspaper in Western Canada.

אידישע ווארט

Office and Place of Business: New Israelite Press Bldg., 165 Selkirk Ave. East

Published daily except Saturday and Sunday

ENTERED AS SECOND-CLASS MAIL MATTER AT OTTAWA

Subscription: $6.00 per year

Established 1910 Phones: 55 409—52 213

Winnipeg — Manitoba

די אמענדמענטס צום בירגערשאפט געזעץ

די אמענדמענטס צום בירגערשאפט געזעץ, פארגעשלאגן אין פעדעראלן הויז פונ'ם שטאטס-סעקרעטאר, סי. ה. קאהאן, וועלן זיכער אויפגענומען ווערן מיט צופרידנהיים פון אלעמען.

די אמענדמענטס באציען זיך אויף געוויסע בירגערשאפט רעכט פון פרויען, וואס ווערן ניט באשיצט ווי געהעריק פון דעם אלטן געזעץ. און ווי מר. קאהאן דערקלערט, איז ער באוואויגן געווארן אריינצוטראגן די אמענדמענטס צוליב די נייע נאטוראליזאציע געזעצן פון די פאראייניקטע שטאטן, וואס שטעלן אוועק אין א שלעכטער לאגע די קאנאדער פרוי וואס הייראט אן אמעריקאנער בירגער.

די נייע נאטוראליזאציע געזעצן אין די שטאטן גלייכן אויס די פרוי אין אירע בירגערשאפט רעכט מיט'ן מאן, און דאס הייסט אייגנטלאך, אז די פרוי ווערט ניט אווטאמאטיש קיין אמעריקאנער בירגערן (אויב זי איז אן אויסלענדערן) דורכדעם וואס זי הייראט אן אמעריקאנער בירגער. מען דארף נאטירלאך ניט חושד זיין אז זיי האבן דאס געטאן צוליב דעם כבוד פון דער פרוי פון א געפיל פאר איר גלייכבארעכטיקונג. — דאס איז זיכער געטאן געווארן ווי א מיטל צו אנטמוטיקן אמעריקאנער בירגער צו הייראטן אויסלענדישע פרויען און ברייננען זיי דערנאך אין לאנד איבער דער קוואטא, ניט רעכענעדיק זיך מיט דעם אימיגראציע דעפארטמענט און מיט די געזעצן וואס באשרייננקען די איינוואנדערונג . . . דאס איז אייגנטלאך געווען אן אימיגראציע באשריינקונג געזעץ.

אבער אזוי לאנג ווי פרויען פון אמעריקאנער בירגער בכלל זיינען אריינגעלאזן געווארן אין לאנד אויב זיי האבן נאר דערפילט אלע אנדערע אימיגראציע פאדערונגען, האט זיך די ווירקונג פון דעם דאזיקן געזעץ זייער ווייניק געפילט. א באזונדערס קליינע שייכות האט דאס געהאט צו קאנאדער געבארענע פרויען, אזוי לאנג ווי די אימיגראציע פון קאנאדער געבארענע איז ניט געווען באשריינקט, און א קאנאדער פרוי וואס האט געהייראט אן אמעריקאנער בירגער האט געקאנט פריי אריינפארן אין די שטאטן.

איצט אבער, אונטער'ן אויסרייד פון דער ארבעטסלאזיקייט, האבן די שטאטן אויף אן אדמיניסטראטיוון אופן פאקטיש פארמאכט די גרעניץ פאר אימיגראנטן פון קאנאדע, בעת קאנאדע היט איר גרעניץ קעגן איינגעוואנדערטע פון די שטאטן.

עס קומט איצט אויס אזוי, אז א קאנאדער בירגערן וואס הייראט אן אמעריקאנער ווערט ניט אריינגעלאזן אין די שטאטן, ווייל זי ווערט מיט איר הייראט ניט קיין אמעריקאנער בירגערן. און אויב איר געלינגט איבערקרייצן די גרעניץ אין די שטאטן, וועט זי דערנאך ניט אריינגעלאזן ווערן צוריק קיין קאנאדע, ווייל אין די אויגן פונ'ם קאנאדער געזעץ ווערט זי שוין באטראכט ווי אן אמעריקאנער בירגערן.

דער וויכטיקסטער פונקט פון מר. קאהאנס אמענדמענט באציט זיך אויף אט די קאנאדער בירגערנס וואס הייראטן אויסלענדער. ער באשטימט, אז אזעלכע פרויען זאלן פארבלייבן קאנאדער בירגערנס, סיידן זיי נעמען אווטאמאטיש אן די בירגערשאפט פונ'ם מאן. דאס הייסט, ווען א קאנאדער בירגערן הייראט א בירגער פון א לאנד וועמעס געזעצן פארוואנדלען זי אווטאמאטיש אין א בירגערן פון יענעם לאנד דורך הייראט (א פוילישן בירגער, למשל), פארלירט זי איר קאנאדער בירגערשאפט. ווען אבער זי הייראט א בירגער פון די שטאטן, וועמעס געזעצן גיבן איר ניט די בירגערשאפט פונ'ם לאנד דורך הייראט, פארבלייבט זי א קאנאדער בירגערן.

אפשר פון אן אבסטראקטן שטאנדפונקט פונ'ם פרינציפ פון פרויען גלייכבארעכטיקונג איז דער אמעריקאנער געזעץ וועגן פרויען בירגערשאפט דער גערעכטערער. אבער דער געזעץ ווערט אויסגענוצט אויף צו ברעכן פאמיליעס, און דער קאנאדער געזעץ, באזונדערס ווי ער וועט איצט אמענדירט ווערן, איז זיכער דער מער מענשלאכער.

פרעמיער בענעטס אפשאצונג פון דער לאגע אין מערב קאנאדע

פרעמיער ר. ב. בענעט איז בכלל א מענש וואס ציט פאר מעשים צו ווערטער. ער רעדט דערפאר גאנץ ווייניק, און מען האט אים פאקטיש ניט געהערט אין הויז פאר זעקס וואכן נאכאנאנד. ווען ער זאגט שוין עפעס, הערט מען זיך דערפאר זייער אויפמערקזאם צו צו אים. באזונדערס ווען ער ווערט פאררעכנט פאר א מענשן וואס רעדט דירעקט צו דער זאך, אן דיפלאמאטישע דריידלאך, — וואס אויפ'ן לונג, דאס אויפ'ן צונג.

דערפאר האט עס געמאכט אזא שטארקן רושם זיין רעדע אין פארלאמענט לעצטע וואך, אין וועלכער ער האט פאקטיש אפגעלייקנט אז עס הערשט א וועלכער ס'איז באדייטנדיקער קריזיס אין דער וועסט און אז די באפעלקערונג פון מערב קאנאדע ליידעט וועלכע ס'איז נויט.

דעם פרעמיערס שילדערונג פון דער לאגע איז באמת געווען אויסערגעוויינלאך אפטימיסטיש. וואלט ער אבער באשריינקט זיינע אפטימיסטישע ווערטער בלויז אויף מערב קאנאדעס עקאנאמישער פעסטקייט בכלל און אויף אירע אויסזיכטן אויף דער צוקונפט, וואלט מען זייער ווייניק געקאנט אויסזעצן קעגן דעם. ער האט אבער געלייקנט, אז די וועסט פילט איצט שטארק דעם דרוק פון דער דעפרעסיע און ער האט באהויפטעט, אז פאלן פון פאקטישער נויט זיינען א גרויסע זעלטנהייט, — בעת מיר דא אין מערב קאנאדע פילן אויף אונזערע אייגענע פלייצעס די שווערע לאסט פון דעם קריזיס און בעת אונזערע שווערע דערפארונגען לייקענען להלוטין אפ דעם פרעמיערס אפטימיסטישע באהויפטונגען.

דעם פרעמיערס רעדע האט דערפאר ארויסגערופן דערשטוינונג און אומצופרידנהייט אין דער וועסט. עס קומט אויס, אז באלד ווי דער פרעמיער אנערקענט ניט אז עס הערשט דא א דרינגנדיקע לאגע, זיינען דא קליינע האפענונגען אז די רעגירונג זאל עפעס טאן צו פארלייכטערן די לאגע.

מיר זיינען אבער גענויגט צו גלויבן, אז פרעמיער בענעט איז ניט אזוי אומבאקאנט מיט דער לאגע אין דער וועסט, און אז בלויז אונטער'ן איינפלוס פון אן אויפרעגונג האט ער געזאגט מער ווי ער האט געוואלט זאגן. עס האבן אים פשוט ארויסגעבראכט פון די כלים די שטענדיקע טענות און תביעות פון די אפאזיציאנעלע מיטגלידער פון דער וועסט, און וועלנדיק זאגן זיי אז זיי טרייבן איבער די קריטישע לאגע פון דער וועסט, איז ער דערווייל אריינגעפאלן אין א גוזמא'דיקן טאן אין דער פארקערטער ריכטונג.

דאס ווייזט אונז בלויז, אז אפילו פארזיכטיקע און מיושב'דיקע מענשן קאנען זיך אין דער היץ פון א דעבאטע פארלירן און זאגן זאכן וואס זיי מיינען ניט און וואס זיי וואלטן ניט געדארפט זאגן.

אגב האט מר. מאקענזי קינג, ווען ער איז געווען פרעמיער, איינמאל אויך אויסגערעדט זיך א ווארט, וואס האט אים דערנאך טייער געקאסט אין די וואלן. דאס איז געווען זיין בארימט געווארענער אויסדרוק: "קיין ניקל צו די טארי רעגירונגען". וואס ער האט געזאגט, דאכט זיך, ווען ער האט זיך אפגעזאגט פון געבן פעדעראלע הילף צו פראווינצן צו באקעמפן ארבעטסלאזיקייט.

דערויף האבן די אלטע אידישע חכמים געזאגט: "חכמים, הזהרו בדבריכם". — פירער דארפן זיין זייער פארזיכטיק מיט זייערע ווערטער . . .

אנדריי מארוא דער בארימטסטער פראנצויזישער שריפטשטעלער א היסער איד

(א בריוו פון פאריז)

(ספעציעל פאר ד. א. וו. דורך "איטא")

פון י. שעכטמאן

אין דער מאדערנער פראנצויזישער ליטעראטור איז שווער צו געפינען א שריפטשטעלער, וואס זאל זיין מער פאפולער, געשעצט און געליבט, ווי אנדריי מארוא. ער געהערט צו די וויניקע גליקלאכע שריפטשטעלער, וועלכע געניסן אין א גלייכער מאס די אנערקענונג סיי פון דער קריטיק און סיי פון דעם לייענער-

[illegible]

("איטא")

ביים ארון הערצל

פון ת. ל. חריפאי

[illegible]

סטאטיסטיק באווייזט אז די אמעריקאנער פרוי לעבט לענגער ווי דער מאן

פון א פאכמאן

[illegible]

(שלוס אויף זייט 3)